

Com presentar una bibliografia, com citar un text

Quan es prepara un treball de curs, una tesi, un projecte final de carrera, un informe, o una publicació, s'ha de consultar allò que s'ha publicat prèviament sobre el tema triat i, per tant, cal citar dades obtingudes dels documents consultats.

Què és una bibliografia?

Dins del context de presentació d'un treball acadèmic, una bibliografia és una llista de documents consultats durant la seva preparació. Haurà d'incloure els documents consultats encara que no s'hagin citat en el treball.

També es pot presentar una llista complementària amb les publicacions més recents i rellevants sobre el tema.

Per a què serveix?

Per a donar credibilitat al treball que es presenta.

Per complir amb el rigor acadèmic i científic, i amb la legislació sobre la propietat intel·lectual, que exigeix que s'identifiquin les fonts de les dades, afirmacions i gràfics d'altres autors.

Com es compila una bibliografia?

Durant l'elaboració del treball, s'han d'anar recollint les dades necessàries per a la identificació dels documents consultats.

Quin estil cal seguir?

De manuals d'estil i pautes de citació bibliogràfica n'hi ha molts. La tria d'un manual d'estil és una decisió important, que s'ha de fer tenint en compte la disciplina científica en què es treballa i les revistes en què es pensa publicar. Tanmateix, per a cada treball cal seguir les normes de l'editor o l'entitat concreta a la qual s'adreça el manuscrit.

Hi ha alguna norma internacional?

En aquesta guia es pren com a referència la norma ISO 690: 1987 (UNE 50-104-94), com a marc internacional per al desenvolupament de manuals d'estil bibliogràfic. Per a les citacions en el text, es proposa el sistema autor-data, el més utilitzat en treballs i publicacions de l'àmbit de la ciència i la tecnologia.

Elements d'identificació

Les referències bibliogràfiques s'han de redactar oferint dades suficients per identificar correctament el document (autor, títol, any de publicació, editorial, adreça d'Internet per a una pàgina web, etc.); es tracta de facilitar al lector la localització del document original.

Ordenar la bibliografia

La bibliografia ha d'anar al final del treball, després dels annexos i abans dels índexs. Si únicament recull documents citats al final del text és més correcte donar-li el nom de Referències.

La llista s'ordena alfabèticament pel primer element de la referència (sigui autor o títol) i després per la data:

- Una entrada amb un sol autor s'ordena abans que una amb més d'un que comenci pel mateix autor.
- Les obres d'un grup d'autors que han publicat conjuntament més d'un treball s'ordenen per la data.
- Les diferents obres d'un autor, o grup d'autors amb un mateix any de publicació s'ordenen pel títol i s'afageix a la data una lletra que marqui aquest ordre: 2002a, 2002b,...

Si el primer autor d'un grup ha publicat amb grups diferents, les referències s'ordenen alfabèticament pel cognom del segon autor.

Les obres que un autor ha publicat com a editor, compilador, o director s'ordenen després d'aquelles en què ha actuat com a autor, segons l'ordre alfabètic de l'abreviatura utilitzada per designar la funció (comp., dir., ed.).

Les comunicacions personals (converses, cartes, etc.) s'han de llistar al final de manera separada.

Fer una citació dins del text

Les referències d'obres d'un sol autor

La forma més comuna de citar l'obra d'un autor és esmentar el cognom de l'autor i l'any d'edició de l'obra.

En el nostre cas treballarem amb bases de dades estratificades (**Blair 1988**).

Si el nom de l'autor forma part del redactat solament cal posar entre parèntesi la data d'edició de l'obra.

...Negroponte (**1995**) ha realitzat una feina divulgadora...

També s'hi pot incorporar la localització dins l'obra a què es fa referència: les pàgines, el capítol, el número de taula, etc. Aquestes informacions se separen amb comes.

...l'operador fotogràfic en temps de transacció (**Jensen 1993, 145**).

Si se cita més d'un volum, aquests se separen amb una coma.

(**Salas 1995, 2: 168, 3: 119-123**).

Si es fa referència a més d'una obra d'un mateix autor, després del cognom de l'autor es posen els anys d'edició corresponents a les diverses obres separats amb comes.

(**Walker 1988, 1990, 1993**)

Si a més de l'any d'edició, se cita la localització, aquesta se separa amb una coma de l'any d'edició.

El mètode de Plexousakis (**1993, 35; 1996, 64**) formula les restriccions d'integritat...

Si es fa referència a diverses obres d'un mateix autor editades el mateix any, s'afegeix una lletra en minúscula a l'any d'edició (sense deixar cap espai).

A la figura 5.1 podem veure com els tretze operadors temporals d'Allen (**1983a**) es poden expressar en...

S'utilitzen cometes quan s'incorporen al treball fragments curts agafats directament del text citat. Els fragments llargs citats textualment es donen en un paràgraf sagnat, amb un cos de lletra més petit.

"Defendeos de las fotocopias: en cuanto las tengáis, leedlas y anotadlas", aquest és el savi consell que dona Umberto Eco (**1982, 157**)...

Les referències d'obres de diferents autors

Si en una mateixa citació hi ha més d'una referència, s'escriuen totes dins del mateix parèntesi, separades amb un punt i coma.

...vam estudiar la semàntica de les regles d'integritat temporals (**Sistac 1994; Martín 2000**).

Dos autors amb el mateix cognom es diferencien per les inicials.

Si es fa referència a diverses obres d'un dels autors, els anys d'edició se separen amb comes.

Seguint la cronologia presentada (**Snodgrass 1990, 1992, 1993; Stam 1991**), emmarcarem les primeres...

Si a més del cognom i de l'any d'edició se citen les pàgines, o altres informacions, les diverses obres d'un mateix autor se separen amb un punt i coma, i els diversos autors se separen amb un punt.

(**Jensen 1992, 52; 1996, fig. 4. Soon 1993, 2: 25-26**)

Les referències d'obres de més d'un autor

Si una mateixa obra és responsabilitat de dos o tres autors, s'esmenta el cognom de tots. Si l'obra és de dos autors, els cognoms se separen amb la conjunció i. Si l'obra és de tres autors, el cognom del primer i el del segon se separen amb una coma, i el cognom del segon i el del tercer se separen amb la conjunció i.

Altres aplicacions d'aquest model són en l'àrea de les bases de dades deductives (**Teniente i Olivé 1992**).

Si una mateixa obra és responsabilitat de més de tres autors, se cita el cognom del primer i s'hi afegeix l'abreviatura et al.

Aquests quatre criteris (**Doucet et al. 1997**) ens ajudaran...

Si en un mateix text hi pot haver confusió entre grups d'autors que comencen pel mateix cognom, se cita el cognom del segon autor.

La versió del mètode (**Mayol, Sistac et al. 1998**) va ser implementada directament en un sistema Prolog.

Les referències d'obres que s'entren pel títol

En el cas de les obres que a la llista de la bibliografia s'entren pel títol, a la citació en lloc del cognom de l'autor es consigna el títol abreujat de l'obra.

...al llarg d'aquells anys estudiats (**Catalogue of courses on Nuclear Energy, 1961**).

Actualització: novembre 2007

Col·laboració: Servei de Llengües i Terminologia. UPC

